

Soort zoekt soort ...

- Ik kan eigennamen en zelfstandige naamwoorden aanduiden.
- Ik kan aangeven of zelfstandige naamwoorden mannelijk, vrouwelijk of onzijdig zijn.
- Ik kan het juiste lidwoord bij zelfstandige naamwoorden plaatsen.
- Ik kan verkleinwoorden vormen.
- Ik kan een tekst rijker maken door bijvoeglijke naamwoorden toe te voegen.
- Ik kan de trappen van vergelijking herkennen en vormen.
- Ik kan bepalen of het werkwoord in de 1e, 2e of 3e persoon (enkelvoud of meervoud) staat.

1 a Lees de tekst. Kleur:

- ▶ de zelfstandige naamwoorden die geen eigennaam zijn.
- ▶ de zelfstandige naamwoorden die wel een eigennaam zijn.

Tante Elodie, die vlak voor hen stond, had het duidelijk gehoord. Ze keerde zich om en stuurde een vernietigende blik in de richting van haar vader. De lichtbruine kist kwam in beweging. Floris moest even denken aan de opengesperde muil van een vuurspuwende draak. Dat had ongetwijfeld een mooi verhaal voor een poppenkast kunnen zijn. Zodra nonkel Billy met kist en al was opgeslokt, schoof het gordijntje weer netjes dicht. De begrafenisondernemer had niet eens op een andere knop moeten duwen. De triestige muziek doofde ook langzaam uit. De hele vertoning leek voorbij te zijn.

b Rangschik de zelfstandige naamwoorden in onderstaande tabel.

Tip: raadpleeg een woordenboek bij twijfel.

Mannelijke zelfstandige naamwoorden die geen eigennaam zijn	Vrouwelijke zelfstandige naamwoorden die geen eigennaam zijn	Onzijdige zelfstandige naamwoorden die geen eigennaam zijn
blik	tante	verhaal
vader	richting	gordijntje
muil	kist	
kist	beweging	
draak	poppenkast	
nonkel	muziek	
begravenisondernemer	vertoning	
knop		

2 Vul het juiste lidwoord in.

Tip: raadpleeg een woordenboek bij twijfel.

Daar zat hij in het gras, bij de beek aan de rand van zijn kleine boomgaard. Hij staarde in de verte. Over de velden heen naar het bos, het dorpje en de kerk, die meer dan een kilometer verder lagen. Een mooier landschap bestond er voor hem niet. Dat had hij Floris al dikwijls verteld. In zijn mond stak deze keer een brandende pijp. Die rookte hij alleen maar als er hem iets dwars zat. Floris kon al bijna raden wat het was.

3 Vervang in de tweede zin het onderstreepte zelfstandige naamwoord door een verwijswoord. Kies uit:

hij – zij – het

- 1 Rani propt haar kleren in de koffer. Hij is nu overvol.
- 2 De man gaat naar de winkel. Hij koopt spaghetti.
- 3 Het paard staat in de wei. Het eet gras.
- 4 De emmer is te vol. Hij loopt over.
- 5 Sven gaat met de fiets naar school. Hij / zij is nieuw.
- 6 Saar eet een appel. Hij is lekker.
- 7 Dit woord ken ik niet. Het is mij niet bekend.

4 Schrijf het fragment over. Zet alle zelfstandige naamwoorden om naar een verkleinwoord.

Vlak voor **de groep** was **een kuil** gegraven. Waar **opa** had willen liggen, had hij zijn laatste **rustplaats** gekregen. Floris sloot zijn **toespraak** af. De **jongen** vouwde de **brief** samen, stak hem weg en nam de **schop** vast. Naast **opa** stond er deze keer geen **vogelverschrikker**. De **begrafenisondernemer** zag er heel gewoon uit.

Vlak voor het groepje was een kuiltje gegraven. Waar opaatje had willen liggen, had hij zijn laatste rustplaatsje gekregen. Floris sloot zijn toespraakje af. Het jongetje vouwde het briefje samen, stak het weg en nam het schopje vast.

Naast opaatje stond er deze keer geen vogelverschrikkertje. Het begrafenisondernemertje zag er heel gewoon uit.

5 Maak de tekst rijker door bijvoeglijke naamwoorden toe te voegen.

Floris keek eerst naar de bv. mooiste boom in de **boomgaard** van opa. Hij was tevreden met het resultaat. Dan richtte hij zijn blik naar de bv. blauwe hemel. Hij zag de bv. bolronde wolken traag voorbijrijven. Als bv. witte olifanten, dacht hij. Maar de bv. grootste olifant was nog altijd deze aarde waarop hij stond en waarin opa daarnet ... Floris bedacht hoe groot het verschil was met de bv. droevige begrafenis van nonkel Billy. Toen dacht hij weer aan de bv. verbrande taart op het bv. saaie familiefeest en hij schoot in een bv. luide lach.

W de boomgaard
stuk land met fruitbomen

6 a Kleur in de tekst:

de zeven trappen van vergelijking.

b Vul het schema aan.

Tante Elodie had wel onder tafel kunnen kruipen van schaamte. Het was dan toch hiertoe kunnen komen. Zo kon het echt niet **langer**! Ze had nochtans het **beste** plan bedacht om haar vader van die **mooie** begrafenis weg te houden. Maar het was haar weer niet gelukt. Want waar die muzikantenaar en instrumentenbouwer ook maar in haar buurt kwam, je maakte er het **gekste** mee mee. Het werd precies enkel **erger**. Al heel zijn leven was haar vader die **leukste** hippie gebleven. Na al die jaren was hij nog geen haar veranderd. Elke keer als hij de kans zag om tegen de **heiligste** huisjes te trappen, greep hij die. Hij stak de draak met de **belangrijkere** zaken in de maatschappij.

3	2	1
lang	langer	langste
goed	beter	beste
mooi	mooier	mooiste
gek	gekker	gekste
erg	erger	ergste
leuk	leuker	leukste
heilig	heiliger	heiligste
belangrijk	belangrijker	belangrijkste

7 a Markeer:

 de persoonsvorm.

b Kruis de juiste persoon en het juiste getal aan.

Zinnen	Persoon			Getal	
	1e	2e	3e	enkelvoud	meervoud
De jongeren spelen een spel.	☐	☐	☒	☐	☒
Achter de kast ligt een boek.	☐	☐	☒	☒	☐
Die soep hebben jullie gisteren gegeten.	☐	☒	☐	☐	☒
Tijdens de kookles bakte ik graag taart.	☒	☐	☐	☒	☐
Kom jij morgen naar mijn feestje?	☐	☒	☐	☒	☐
Deze activiteiten deden wij graag.	☒	☐	☐	☐	☒

8 Schrijf zinnen in de juiste persoon (enkelvoud of meervoud) in de tegenwoordige tijd.

1 zingen – 3e persoon meervoud

Bv. De leden van het koor zingen een prachtig lied.

2 nadenken – 1e persoon enkelvoud

Bv. Ik denk vaak na over de zin van het leven.

3 beantwoorden – 2e persoon meervoud

Bv. Jullie beantwoorden de derde vraag.

4 studeren – 1e persoon meervoud

Bv. Wij studeren hard voor onze toets Nederlands.

5 verliezen – 3e persoon enkelvoud

Bv. Juf Erika verliest steeds haar sleutels.

6 graven – 2e persoon enkelvoud

Bv. Jij graaft een put in de tuin.

9 Hoe verliep de les voor jou?

Ik kon eigennamen en zelfstandige naamwoorden aanduiden.

Ik kon aangeven of zelfstandige naamwoorden mannelijk, vrouwelijk of onzijdig zijn.

Ik kon het juiste lidwoord plaatsen bij een zelfstandig naamwoord.

Ik kon verkleinwoorden vormen.

Ik kon een tekst rijker maken door bijvoeglijke naamwoorden toe te voegen.

Ik kon de trappen van vergelijking herkennen en vormen.

Ik kon bepalen of een werkwoord in de 1e, 2e, 3e persoon (enkelvoud of meervoud) staat.

Ik kon zelf hulp vinden door de taalweters op te zoeken, de instructiefilmpjes te bekijken of de wandplaten te gebruiken.
